

Jordbruksekonomiska undersökningen 2003

Preliminära uppgifter

The 2003 Farm Economic Survey

Preliminary data

I korta drag

Sämre ekonomisk resultat under år 2003 för svinföretag

Växtodlingsföretag

Det genomsnittliga bruttoresultatet för företag inriktade på jordbruksväxter var förhållandevis stabilt mellan år 2002 och år 2003. För de litet mindre företagen sjönk nettoresultatet något medan nettoresultatet förbättrades något för de större företagen.

Mjölkföretag

De flesta grupperna av mjölkföretag visade genomsnittligt en liten resultatförbättring mellan åren 2002 och 2003. Resultatförbättringen kan förklaras av att det genomsnittliga avräkningspriset under året varit i stort oförändrat samtidigt som lagret av djur ökat något i värde.

Köttdjursföretag

Det genomsnittliga nettoresultatet för köttdjursföretagen var under år 2003 fortsatt svagt. Intäkterna sjönk något samtidigt som kostnader ökade år 2003 jämfört med år 2002.

Svinföretag

En förbättring kan noteras i genomsnitt för svinföretagens bruttoresultat under år 2003 jämfört med föregående år medan däremot nettoresultatet försämrades. Detta förklaras i första hand av att arrende- och avskrivningskostnader samt räntenettet ökade ganska kraftigt mellan åren 2002 och 2003. Nettoresultatet, som skall täcka brukarens ersättning till eget arbete och eget kapital, var år 2002 och 2003 starkt negativt.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Ann-Marie Karlsson, SCB, tfn 019-17 64 71, annmarie.karlsson@scb.se
Gunnar Larsson, SCB, tfn 019-17 65 06, gunnar.larsson@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 0082-0288 Serie JO –Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 15 december 2004.

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Syfte och huvuddrag	3
Växtodlingsföretag	3
Mjölkföretag	3
Köttdjursföretag	4
Svinföretag	4
Kommentarer till tabellerna	4
Tabeller	5
Teckenförklaring	5
1. Intäkter och kostnader för växtodlingsföretag till nukostnad 2002 och 2003. Genomsnitt per företag	5
2. Intäkter och kostnader för mjölkföretag till nukostnad 2002 och 2003. Genomsnitt per företag	6
3. Intäkter och kostnader för köttdjurs- och svinföretag till nukostnad 2002 och 2003. Genomsnitt per företag	8
Fakta om statistiken	9
Detta omfattar statistiken	9
Definitioner och förklaringar	9
Så görs statistiken	10
Statistikens tillförlitlighet	10
Statistikens jämförbarhet över tiden	10
Bra att veta	11
In English	12
Summary	12
Background	12
Results	12
List of tables	12
List of terms	13

Statistiken med kommentarer

Syfte och huvuddrag

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) redovisar utvecklingen av jordbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Resultaten från JEU används som underlag för att beskriva jordbrukets ekonomi, för jordbrukspolitiska analyser samt för rådgivning, undervisning och forskning.

Sedan 1995 samordnas uppgiftsinsamlingen i JEU med den uppgiftsinsamling Sverige som medlemsland i EU ska genomföra inom EU:s bokföringsundersökning FADN (Farm Accountancy Data Network). Uppgifterna i FADN används av EU främst som underlag för jordbrukspolitiska beslut och för uppföljning av EU:s jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy).

JEU baseras på ett omfattande primärmaterial för ett slumpmässigt, stratifierat urval av jordbruksföretag. Det består av bokföringsmaterial avseende inkomster och utgifter samt uppgifter om lager, inventarier och anläggningar. Resultaten redovisas nationellt som *medeltal per företag* efter *riksområde*, *driftsinriktning* och *standardiserat arbetsbehov*. *Medelfel* beräknas för att belysa resultatens tillförlitlighet.

Preliminära resultat från JEU redovisas i denna rapport för år 2003 och jämförs med definitiva resultat för år 2002. Vid en jämförelse bör beaktas att urvalen inte är konstanta mellan åren, varför ändringar i olika intäkts- och kostnadsposter får tolkas med försiktighet. I nedanstående resultatkommentarer finns medtaget uppgifter baserade på Jordbruksverkets index beräkningar om prisändringar på jordbruksprodukter och produktionsmedel.

Växtodlingsföretag

Det genomsnittliga bruttoresultatet för företag inriktade på jordbruksväxter var oförändrat medan nettoresultatet försämrades något mellan år 2002 och år 2003 för den mindre (600 – 1599 standardtimmar) av de två storleksgrupper av företag som redovisas.

Också för den större guppen (1600 – 3199 standardtimmar) var det genomsnittliga bruttoresultatet oförändrat mellan år 2002 och år 2003 medan däremot nettoresultatet förbättrades. Intäkterna ökade något, samtidigt som kostnaderna, speciellt kostnaderna för arrenden och räntor, minskade.

Mjölkföretag

De flesta grupperna av mjölkföretag visade i genomsnitt förbättringar för både brutto- och nettoresultat mellan åren 2002 och 2003. Intäkterna från jordbruk ökade för samtliga grupper av mjölkföretag. Ökningen av intäkterna förklaras främst av en ökning av de intäkter som är direkt hänförliga till djurskötsel. Avräkningspriset på mjölk var i stort oförändrat under året samtidigt som mjölkavkastningen per ko har ökat successivt under en följd av år. Till viss del kan dock intäktsökningen förklaras av att lagret av djur ökat i värde under året.

Såväl driftskostnaderna som övriga kostnader i form av avskrivningar, arrenden och räntor ökade under året.

En jämförelse mellan riksområdena visar att för mjölkföretag i storleksgruppen 1600 – 3199 standardtimmar var det genomsnittliga nettoresultatet år 2003 högst i Riksområde 3 med 200 000 kr. Siffran kan jämföras med det genomsnittliga nettoresultatet för hela riket som var 73 000 kr. Skillnaden förklaras främst av att intäkterna från direktstöd och intäkter direkt hänförliga till djurskötsel var cirka 200 000 kr högre i Riksområde 3 jämfört med hela riket.

Köttdjursföretag

Både genomsnittliga brutto- och nettoresultatet för köttdjursföretagen var under år 2003 fortsatt svaga. Såväl intäkter som kostnader sjönk något år 2003 jämfört med år 2002. Resultatutvecklingen skall tolkas med försiktighet, då medelfelen var höga för denna grupp av företag. Av andra datakällor framgår att avräkningspriserna på storboskap sjönk något mellan år 2002 och år 2003.

Svinföretag

En förbättring kan noteras i genomsnitt för svinföretagens bruttoresultat under år 2003 jämfört med föregående år medan däremot nettoresultatet försämrades. Denna försämringen förklaras främst av ökade arrende- och avskrivningskostnader samt ökat räntenetto. Intäkterna från jordbruk var något högre år 2003 vilket förklaras av att de övriga intäkterna ökade. De intäkter som är direkt hänförliga till djurskötsel minskade dock. Nettoresultatet, som skall täcka brukarens ersättning till eget arbete och eget kapital, var både år 2002 och 2003 starkt negativt.

Kommentarer till tabellerna

Grupperingen av företagen på olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystem innebär inte att resultatutvecklingen för enskilda driftsgrenar kan renodlas. Växtodlingsföretag har växtodling som huvudsaklig driftsinriktning, men kan även ha betydande animalieinkomster, inkomster från körslor, inventariehyror etc. En resultatförändring i gruppen kan därför inte enbart tillskrivas pris-och/eller kvantitetsändringar inom växtodlingen.

De preliminära resultaten för år 2003 bygger inte på samtliga företag i urvalet och vissa variabler är ännu inte färdiggranskade, varför vissa ändringar kan förväntas i den mer fullständiga redovisning som kommer i april 2005. Ökningen av kostnaden för anställd arbetskraft beror till en del på att i arbetskostnaden ingår för första gången år 2003 även arbete som avser kompletterande verksamhet i jordbruket. I posten övriga intäkter ingår båda åren de intäkter som är hänförliga till kompletterande verksamhet.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

-	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05

Bokstav för medelfel	Medelfel i procent av redovisat medelvärde
A	≤ 2,0
B	2,1 – 5,0
C	5,1 – 10,0
D	10,1 – 20,0
E	20,1 – 50,0
F	50,1 – 100,0
G	≥ 100,1

1. Intäkter och kostnader för växtodlingsföretag till nukostnad 2002 och 2003. Genomsnitt per företag

1. Receipts and costs in crop production in current costs 2002 and 2003. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 1			
	Jordbruksväxter		Jordbruksväxter	
	800- 1599	800- 1599	1600- 3199	1600- 3199
År	2002	2003	2002	2003
Antal företag	68	69	60	59
Intäkter växtodling	312 500 D	278 700 D	757 700 C	738 100 C
Intäkter djurskötsel	900 F	3 100 E	9 300 F	12 400 F
Intäkter direktstöd	141 900 C	135 500 B	279 100 C	293 000 B
Övriga intäkter	69 300 D	85 400 D	167 800 D	173 700 D
Summa intäkter jordbruk	524 600 D	502 800 C	1 213 900 C	1 217 100 C
Kostnader växtodling	144 100 D	117 000 C	302 600 C	276 800 B
Kostnader djurskötsel	2 200 E	1 600 F	11 300 E	12 500 E
Arbetskostnad för anställda	300 F	13 000 F	13 000 F	21 100 E
Underhåll	42 400 D	42 700 C	75 100 D	88 800 C
Övriga driftskostnader	133 100 D	126 600 D	222 700 C	225 400 C
Summa driftskostnader	322 200 D	300 900 C	624 600 C	624 600 C
Bruttoresultat	202 400 D	201 800 D	589 300 C	592 500 C
Avskrivningskostnader	101 200 D	117 800 D	210 400 D	218 900 D
Arrendekostnader	22 500 E	30 400 E	110 100 D	93 600 D
Räntenetto	47 200 E	29 100 D	103 600 D	74 100 D
Summa övriga kostnader	171 000 D	177 200 C	424 100 C	386 500 C
Nettoresultat	31 400 F	24 600 F	165 200 D	206 000 D

2. Intäkter och kostnader för mjölkföretag till nukostnad 2002 och 2003. Genomsnitt per företag

2. Receipts and costs in milk production in current costs 2002 and 2003. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 1			
	Mjök		Mjök	
	1600- 3199	1600- 3199	3200- 5599	3200- 5599
År	2002	2003	2002	2003
Antal företag	36	32	52	47
Intäkter växtodling	12 100 E	27 900 E	46 400 E	50 600 E
Intäkter djurskötsel	357 400 D	432 800 C	999 900 B	1 029 600 C
Intäkter direktstöd	66 200 C	69 400 C	207 700 D	205 700 D
Övriga intäkter	12 700 E	11 000 D	57 000 D	49 900 D
Summa intäkter jordbruk	448 300 C	541 100 C	1 311 000 B	1 335 800 B
Kostnader växtodling	43 000 D	41 600 D	100 000 C	92 800 C
Kostnader djurskötsel	108 400 C	128 900 D	311 000 C	314 500 C
Arbetskostnad för anställda	0 D	700 F	22 700 E	49 300 E
Underhåll	34 700 D	29 000 D	74 000 C	86 300 C
Övriga driftskostnader	92 900 C	119 200 C	254 300 C	260 900 C
Summa driftskostnader	278 900 C	319 400 C	762 100 B	803 900 C
Bruttoresultat	169 400 D	221 600 C	548 900 C	531 900 C
Avskrivningskostnader	84 900 D	94 800 C	236 600 C	269 900 C
Arrendekostnader	9 100 E	9 300 E	29 000 E	42 900 D
Räntenetto	4 200 F	11 400 E	76 500 E	66 300 D
Summa övriga kostnader	98 200 D	115 600 C	342 100 C	379 100 C
Nettoresultat	71 200 E	106 100 D	206 800 E	152 800 D

2. forts.

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 2			
	Mjök		Mjök	
	1600- 3199	1600- 3199	3200- 5599	3200- 5599
År	2002	2003	2002	2003
Antal företag	67	65	70	57
Intäkter växtodling	27 100 D	800 G	9 900 E	7 000 F
Intäkter djurskötsel	336 900 C	436 700 C	947 100 B	1 040 300 B
Intäkter direktstöd	94 100 D	81 800 C	189 600 C	153 700 C
Övriga intäkter	55 700 E	47 200 D	60 500 D	66 100 D
Summa intäkter jordbruk	513 700 C	566 400 C	1 207 200 B	1 267 100 B
Kostnader växtodling	37 300 D	35 200 C	74 600 C	71 700 C
Kostnader djurskötsel	111 000 C	138 900 C	305 100 C	302 500 C
Arbetskostnad för anställda	4 400 F	5 400 E	28 600 E	30 700 E
Underhåll	38 700 D	42 300 C	83 400 C	81 000 C
Övriga driftskostnader	133 800 C	126 000 C	218 800 C	250 600 B
Summa driftskostnader	325 200 C	347 900 B	710 400 B	736 600 B
Bruttoresultat	188 500 C	218 500 D	496 800 C	530 500 B
Avskrivningskostnader	124 300 C	148 200 C	232 800 C	236 000 C
Arrendekostnader	24 700 C	7 600 D	23 300 D	26 700 D
Räntenetto	3 500 F	7 200 E	25 400 D	31 800 D
Summa övriga kostnader	152 500 C	163 000 C	281 500 B	294 500 B
Nettoresultat	36 000 E	55 500 E	215 300 D	236 000 D

2. forts.

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riksområde 3		Riket	
	Mjök		Mjök	
	1600- 3199	1600- 3199	1600- 3199	1600- 3199
År	2002	2003	2002	2003
Antal företag	53	52	156	149
Intäkter växtodling	4 600 F	3 900 G	18 700 D	8 100 E
Intäkter djurskötsel	385 300 C	459 400 C	352 300 C	442 600 B
Intäkter direktstöd	247 200 C	261 200 C	122 400 C	132 800 C
Övriga intäkter	21 700 E	19 700 E	38 500 E	30 400 D
Summa intäkter jordbruk	658 800 C	744 300 C	531 900 B	613 900 B
Kostnader växtodling	32 300 D	39 900 D	37 400 C	38 100 C
Kostnader djurskötsel	153 500 C	160 700 C	120 000 C	143 100 B
Arbetskostnad för anställda	700 F	6 900 E	2 600 F	4 700 E
Underhåll	37 200 D	45 700 D	37 500 C	40 200 C
Övriga driftskostnader	134 200 D	153 200 C	124 800 C	132 600 B
Summa driftskostnader	357 800 C	406 400 C	322 300 B	358 800 B
Bruttoresultat	301 000 C	337 900 D	209 600 C	255 100 C
Avskrivningskostnader	123 100 D	123 200 C	115 300 B	128 200 B
Arrendekostnader	2 600 E	4 900 E	16 300 C	7 200 D
Räntenetto	8 500 E	8 100 E	4 800 E	8 500 E
Summa övriga kostnader	134 200 D	136 100 C	136 300 B	143 800 B
Nettoresultat	166 700 D	201 800 D	73 300 D	111 300 D

2. forts.

Riksområde Driftsriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riket	
	Mjök	
	5600- 5600-	5600- 5600-
År	2002	2003
Antal företag	63	73
Intäkter växtodling	108 700 E	145 800 E
Intäkter djurskötsel	2 279 800 D	3 001 000 C
Intäkter direktstöd	501 500 D	524 700 C
Övriga intäkter	180 500 E	232 800 D
Summa intäkter jordbruk	3 070 500 C	3 904 300 C
Kostnader växtodling	199 600 C	244 500 C
Kostnader djurskötsel	797 400 C	892 500 D
Arbetskostnad för anställda	265 600 E	416 000 D
Underhåll	182 600 D	202 700 D
Övriga driftskostnader	499 300 D	694 100 C
Summa driftskostnader	1 944 600 C	2 449 800 C
Bruttoresultat	1 125 900 C	1 454 500 C
Avskrivningskostnader	579 400 C	687 600 C
Arrendekostnader	87 800 D	182 800 D
Räntenetto	225 500 D	249 100 D
Summa övriga kostnader	892 700 C	1 119 500 C
Nettoresultat	233 200 E	335 000 D

3. Intäkter och kostnader för köttdjurs- och svinföretag till nukostnad 2002 och 2003. Genomsnitt per företag

3. Receipts and costs in beef- and pig production in current costs 2002 and 2003. Average per holding, SEK

Riksområde Driftsinriktning Storleksgrupp Standardtimmar	Riket			
	Köttdjur		Svin	
	800- 3199	800- 3199	1600- 5599	1600- 5599
År	2002	2003	2002	2003
Antal företag	115	125	72	77
Intäkter växtodling	20 300 F	14 900 E	146 900 E	134 700 D
Intäkter djurskötsel	132 300 D	125 800 C	1 032 000 D	1 039 300 D
Intäkter direktstöd	196 900 C	193 300 C	159 100 D	181 700 C
Övriga intäkter	67 400 D	73 100 D	90 500 E	140 100 E
Summa intäkter jordbruk	416 900 D	407 100 C	1 428 500 C	1 495 700 C
Kostnader växtodling	43 600 D	41 400 C	117 900 D	124 300 C
Kostnader djurskötsel	51 200 E	51 700 D	571 200 D	622 800 C
Arbetskostnad för anställda	1 400 E	2 700 F	15 700 F	35 600 E
Underhåll	41 800 C	40 900 C	77 400 C	69 400 C
Övriga driftskostnader	97 200 C	107 700 C	271 900 D	252 500 C
Summa driftskostnader	235 200 D	244 400 C	1 054 100 D	1 104 600 C
Bruttoresultat	181 700 D	162 700 C	374 400 D	391 100 D
Avskrivningskostnader	123 700 C	148 600 C	361 800 D	408 900 C
Arrendekostnader	11 000 D	11 000 D	35 000 E	62 000 E
Räntenetto	17 300 E	16 000 D	116 500 E	123 500 D
Summa övriga kostnader	151 900 C	175 600 C	513 400 D	594 400 C
Nettoresultat	29 700 F	- 12 900 G	-138 900 E	- 203 300 E

Fakta om statistiken

Bokföringsundersökningar för att belysa den ekonomiska utvecklingen för grupper av jordbruksföretag har i Sverige genomförts under en lång följd av år. Benämningen på dessa undersökningar, som är urvalsundersökningar, är Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU). År 1976 övertog SCB denna undersökning från dåvarande Lantbruksstyrelsen och har därefter årligen genomfört den.

På grund av den påbörjade avregleringen av jordbruket under början av 1990-talet bedömdes denna undersökning vara av mindre betydelse än tidigare och urvalsstorleken minskade ganska kraftigt under dessa år. Efter 1995 har emellertid urvalsstorleken i JEU ökat eftersom det i samband med Sveriges medlemskap i EU ställdes krav på att Sverige skall genomföra en bokföringsundersökning av viss storlek och anpassad till EU:s företagsekonomiska system Farm Accountancy Data Network (FADN). För närvarande ingår ca 1 000 jordbruksföretag från Sverige i denna statistik.

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Den population, som denna statistik ska belysa, utgörs av jordbruksföretag som ägs eller arrenderas av enskild fysisk person eller fysiska personer i samverkan (s k enkelt bolag) samt jordbruksföretag i form av handelsbolag och aktiebolag. Företag som ägs av stat och kommun m fl tillhör inte populationen. De minsta jordbruksföretagen ingår heller inte i populationen. Med jordbruksföretag avses verksamhet i jordbruk och boskapsskötsel som bedrivs under en och samma driftsledning.

Detta Statistiska meddelande redovisar definitiva resultat för år 2002 och och preliminära resultat för år 2003 enligt den svenska typologin. Resultaten redovisas för de dominerande driftsinriktningarna i Sverige och på riksområdena RO1, RO2 och RO3 (RO 1: Södra och mellersta Sveriges slättbygder, RO 2: Södra och mellersta Sveriges skogs-och dalbygder, RO 3: Norra Sverige).

Undersökningens innehåll har anpassats till kraven för EU:s bokföringsundersökning FADN (Farm Accountancy Data Network). Denna anpassning innebär att beräkningarna av resultatet i jordbruket enbart omfattar nominellt resultat till nukostnad. Med nukostnaden för en tillgång avses ett återanskaffningsvärde som reducerats med hänsyn till ålder och förslitning genom avskrivning.

De skattningar som redovisas är vägda medeltal. Företagen vägs med den inverterade urvalssannolikheten för respektive urvalsdela. Därutöver läggs en vikt på som är proportionell mot urvalsstorleken för de olika urvalsdelarna. De substitutionsföretag som ersatt bortfallsföretag i urvalet har behandlats på samma sätt som om de vore utvalda från början, dvs med samma vikt som det ordinarie företaget skulle ha haft.

Intäkterna i tabellen är uppdelade på intäkter från växtodling, djur, direktstöd och övriga intäkter. Intäkter från växtodling består av intäkter från sålda grödor, värdet av uttag för hushållets konsumtion samt värdeförändringar i lager. Intäkter från djur består av intäkter från sålda djur och djurprodukter, värdet av uttag för hushållets konsumtion samt värdeförändringar i lager. Kostnaden för inköp av djur har dragits från intäkterna. Övriga intäkter består av övriga intäkter med anknytning till jordbruksproduktionen enligt EU:s definitioner. Intäkter från skogsbruk ingår inte.

Driftskostnaderna i tabellen är uppdelade på kostnader relaterade till animalieproduktionen, växtodlingen, underhåll samt kostnader som är gemensamma för flera produktionsgrenar. Kostnader för skogsbruk ingår inte.

Övriga kostnader består av kostnaden för de anställda som inte är anhöriga till brukaren, avskrivning av byggnader och inventarier, samt nettot av de finansiella kostnaderna. För år 2003 ingår kostnaden för anställda som arbetar med verksamhet med anknytning till jordbruksproduktion vilket den inte gjorde år 2002.

Så görs statistiken

Denna preliminära redovisning bygger på ett stratifierat, slumpmässigt urval om 979 jordbruksföretag. Ett s.k. roterande urvalsförfarande tillämpas, vilket innebär att urvalsföretagen ingår i undersökningen flera år i rad och att en del av urvalet byts varje år. Från och med undersökningsåret 1995 har nya företag valts efter driftsinriktning och storlek enligt EU:s typologisystem. Tidigare valdes nya företag efter det typologisystem som gäller i Sverige.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med dels 19 regionala kontor tillhörande LRF Konsult, dels Lantbruksekonomen. Av det totala urvalet har Lantbruksekonomen svarat för ca 15 % av företagen.

Materialinsamlingen är omfattande och innefattar främst företagens löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras kompletterande uppgifter såsom inventeringar och insamling av uppgifter om arbete och skörd. En del uppgifter hämtas direkt från Jordbruksverkets lantbruksregister och Jordbruksverkets administrativa stödregister avseende EU:s direktstöd.

Granskning av materialet sker dels med nationellt utvecklade kontrollprogram, dels med hjälp av det vid EU-kommissionen tillgängliga granskningsprogrammet.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkningarna grundar sig på ett urval av företag redovisas i tabellerna medelfelen för skattningarna. I medelfelet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel.

Medelfelen blir stora inom redovisningsgrupper där få företag utgör grunden för de redovisade skattningarna eller där stora variationer föreligger mellan enskilda företagsuppgifter. Stora relativa medelfel kan också erhållas inom redovisningsgrupper där redovisade medelvärden är relativt små.

I likhet med andra bokföringsundersökningar har JEU stora bortfallsproblem, som påverkas av att deltagandet i JEU innebär relativt stor uppgiftslämnarbördan. Bortfallets storlek har under de senaste åren varit ca 50 % för de företag som ska ingå första året. Dessa företag ersätts av andra slumpmässigt valda företag så att en total urvalsstorlek om nästan 1 000 företag erhålls. För övriga delar av urvalet har bortfallet varit någon procent.

Ett stort bortfall kan ha en snedvridande effekt på undersökningens resultat. Speciella studier av bortfallet har gjorts vid några olika tillfällen och senast 1998. Vid dessa studier har bl a bortfallsföretagens uppgifter i LBR jämförts med de deltagande företagens LBR-uppgifter. Resultaten av den senare studien har inte visat på anmärkningsvärt stora skillnader.

Statistikens jämförbarhet över tiden

I detta preliminära SM jämförs resultaten för år 2003 med definitiva resultat för år 2002. I båda fallen är beräkningarna anpassade till EU:s definitioner och

bygger på det material som lämnas till EU-kommissionen och som också används i deras redovisningar. Det finns mindre skillnader mellan EU:s definitioner och de definitioner som fram till år 2001 användes i den svenska redovisningen.

Bra att veta

Redovisningen i detta SM baseras på definitioner som fastställts av EU-kommissionen i 79/65 EEC. Detta SM utgör preliminär statistik och ett mera omfattande definitivt SM över resultaten kommer att publiceras den 15 april 2005.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under Statistik & fakta och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske.

Statistiska meddelanden inom området jordbruksstatistik trycks fr.o.m. år 2002 inte längre upp för distribution. I stället för att prenumerera på tryckta Statistiska meddelanden finns möjlighet att, vid varje tillfälle som officiell jordbruksstatistik publiceras, utan avgift erhålla ett meddelande om detta per e-post tillsammans med publikationen i pdf-format. De som önskar ingå i denna form av prenumerationservice skall sända en anmälan per e-post till gunilla.thorsell@sjv.se.

Enskilda exemplar av publikationerna kan erhållas som papperskopior till ett pris av 50 kr per exemplar. Dessa kan vid varje enskilt fall beställas av Marjatta Niemi tfn: 036 – 15 59 34, fax: 036 – 34 01 96, post: Jordbruksverket, 551 82 Jönköping, e-post: marjatta.niemi@sjv.se.

Beskrivning av statistiken

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i [Beskrivning av statistiken](#) för Jordbruksekonomiska undersökningen.

Detta dokument finns tillgängligt på Jordbruksverkets och SCB:s webbplatser.

In English

Summary

Background

The Farm Economic Survey (JEU) is an annual book-keeping survey. The aim of the survey is to illustrate the development of receipts and costs in agriculture. As a member state of the EU Sweden is obliged to deliver data to the Farm Accountancy Data Network (FADN). Annually a database containing data on 1000 farms is delivered to DB Agri at the EU commission.

The base of the calculations is nominal result in agriculture at current cost. The current cost for an asset is the replacement value reduced by depreciation.

In data management Statistics Sweden (SCB) cooperates with LRF Konsult with local agents all over the country. Data from part of farms is collected and delivered by Lantbruksekonomerna, a small consulting firm. The data is subject to intensive control processing both at the national level and at DG Agri.

Results

The results shown in the tables are based on Swedish typology and compares receipts and costs in agriculture for the years 2002 and 2003. The tables indicate that the results in crop production have decreased. The results in milk production have improved and finally the results in pig production have decreased considerably.

List of tables

Explanation of symbols	5
1. Receipts and costs in crop production in current costs 2002 and 2003. Average per holding, SEK	5
2. Receipts and costs in milk production in current costs 2002 and 2003. Average per holding, SEK	6
3. Receipts and costs in beef- and pig production in current costs 2002 and 2003. Average per holding, SEK	8

List of terms

anställd	employee
antal	number
arbetskostnad för anställda	labour costs of employees
arrendekostnader	rent paid
avskrivningskostnader	depreciation
bruttoresultat	gross margin
direkt stöd	direct subsidies
djurskötsel	animal breeding
driftsinriktning	line on production
driftskostnader	production-costs
företag	holding
intäkter	receipts
jordbruk	agriculture
jordbruksväxter	agriculture plants
kostnader	costs
köttdjur	beef cattle
mjölk	milk
nettoresultat	net result
nukostnad	current cost
population	population
riksområde	major region
räntenetto	net interest
standardtimmar	standard ours
storleksgrupp	size category
summa	total
svin	pigs
tabell	table
underhåll	maintenance
växtodling	crop production
år	year
övriga	other